Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De sancto Hilario xvii

urn:nbn:de:bsz:31-289352

Visual Library

cõfuſus ad eam remādauit dicēs. Quoniam puer
de latrocinio acquiſitꝰ eſt volo vt latro vocet. Ne
aūt ſuſpicio aliqua oriret. vxorem ſuā ſicut prius
ad ſe venire pmiſit. Uerūtamen poſt primi pecca-
ti fletū. ſecū ruit iterū in peccatū. Que cum filiam
peperiſſet: et hoc epiſcopo retuliſſet ille reſpōdit.
Illam filiā vulpeculā nominare. Tandē ad ſe re
uerſus beatū remigiū adijt: et ad pedes ſuos ꝓci
dens ſtolā de collo ſuo deponere voluit. Qđ cum
ſanctus remigiꝰ ꝓhibuiſſet: ⁊ ab eo quid acciderit
audiuiſſet blande eum cõſolans ipm in quadā cel
lula parua ꝑ ſeptē annos recluſit: et ipe interim
eius eccleſiā gubernauit. Septimo igit anno cum
in cena dñi in oratione ꝑſiſteret: angelus dñi eidē
aſtitit: et peccatū ſuū ſibi dimiſſum ꝑhibuit. ac vt
foras exire debeat impauit. Cui cū reſpōdiſſet nō
poſſum: qm̄ dominus meus remigius hoſtiū hoc
clauſit et ſigillo ſuo muniuit: angelus ait. Ecce vt
ſcias tibi celū aptum eſſe: hoc etiā hoſtiū ſaluo ſi-
gillo nunc aperiet. Statimqꝫ vt dixerat eſt aptuꝫ
Tunc genebaldus iactās ſe in mediū hoſtij in mo
dum crucis ait. Etiā ſi dñs meꝰ ihesus xps ad me
veniret huc: hinc nō egrediar niſi dñs meus remi
gius huc veniat qui me recluſit. Tūc ſanctus remi
gius ad āmonitionē angeli laudunū venit. et ipꝫ
in locū ſuū reſtituit. Qui vſqꝫ ad obitū ſuū in ſanc-
tis opibus ꝑſeuerauit. et latro filius eius i epiſco
patu eidē ſucceſſit qui etiā ſanctus fuit. Tandem
ſanctus remigiꝰ multis clarꝰ virtutibꝰ in pace qe-
uit: circa annū dñi quingētiſimū. eodē die celebra
tur natalis ſancti hilarij pictauoꝝ vrbis epi.

¶ De ſancto hilario xvii A

Hilarius dictus eſt quaſi hilaris: quia in ſer
uitute dei valde hilaris fuit. Uel dicitur
hilarius: quaſi alarius ab altꝰ. et arces vir
tus: quia fuit altus in ſciētia et virtuoſus in vita.
Uel hilariꝰ dicit ab ile qđ eſt materia quaſi primor
dialis materia q̄ obſcura fuit: et ipſe in dictis ſuis
magnā habet obſcuritatē ⁊ profunditatem B

Hilarius pictauorū vrbis epiſcopꝰ regiõis
aquitanie oriūdus: quaſi lucifer refulgēs
inter aſtra ꝓceſſit. Hic vxorē primitꝰ ha-
bēs et filiā in laicali habitu monaſticā vitam duce
bat. Tandē in vita et ſcientia ꝓficiens in epm eſt
electus. Cum igit beatus hilarius non ſolū ciuita
tem ſuā. ſed totā franciā ab hereticis defenſaret
ad ſuggeſtionē duoꝝ epiſcopoꝝ qui ab hereſi fue
rāt deprauati. ab impatore qui hereticoꝝ fautor
erat. cū beato euſebio vircelleñ. epo eſt in exiliū
relegatꝰ. Deniqꝫ cū vbiqꝫ arriana hereſis pullula
ret: et ab imperatore licentia data eſſet vt omnes
epiſcopi cõuenirēt. et de veritate fidei diſputarēt
cū ſanctꝰ hilarius adueniſſet ad petitionē dictoꝝ
epiſcoporū q̄ eius loquētiā ferre nō poterāt picta
uiā ire cõpellit. ¶ Cum autem ad inſulam gallina-
riā que tota erat plena ſerpentibꝰ appropinquaſ
ſet. et in ipſā deſcendiſſet. omnes ſerpētes ex ſui
viſione fugerunt. et in medio inſule palū fixit. nec
ampliꝰ libertas data eſt illis occupare quod vetu
it tanqꝫ pars inſule nō ſit terra ſed pelagus ¶ Cū
ergo pictauis eſſet. quēdā infātē ſine baptiſmo
defunctū ſuis orationibꝰ ad vitam reſtituit: Nam
tam diu iacuit in puluere donec pariter ſurgerent
ſenex de oratione. et infans de morte ¶ Cū autē
filia eius apia maritū vellet accipere. hilariꝰ pa-
ter eius ei predicauit. et i ſacre virginitatis propo
ſito confirmauit Quam dum ille firmā conſiderās
et ne aliquādo flecteretur formidans dñm inſtātiꝰ
exorauit vt eā ad ſe reciperet nec vltra viuere ꝑmit
teret. Qđ ⁊ factū eſt. Nā poſt paucos dies ad dñm
migrauit quā ipſe ꝓprijs manibus ſepeliuit. Qđ
mater beate apie cõſiderans epm rogauit vt ſibi
qđ et filie impetraret. Qđ et fecit ⁊ ipā oratione
ſua ad regnū ꝑmiſit. L ¶ Eo tpe Leo papa he-
reticoꝝ ꝑfidia deprauatus oīm epoꝝ ꝯſiliū cõuo
cauit. Quibus ꝯuocatis Hylarius nō vocatus ad-
uenit Quod audiens papa p̄cepit ne aliquis ſibi
aſſurgeret nec aliquē locū daret. Cū ergo igreſſꝰ
fuiſſet dixit ad eū papa. Tu es hylarius gallus.
Et ille. Nō ſum gallus: ſed de gallia id eſt non ſū
de gallia natus. ſed de gallia epiſcopus. Cui pa-
pa. et ſi tu es hilarius de gallia Et ego ſum Leo

romane ſedis apl'icus ⁊ iudex. Cui hylarius. Et ſi ſis leo non tñ de tribu iuda ⁊ ſi iudicans reſides ſed nõ in ſede maieſtatis Tũc papa cũ indignatione ſurrexit dicens. Modicũ p̄ſtolare donec redeam ⁊ tibi qd̃ mereris reddã. Cui hylarius. Si nõ redieris quis michi ꝓ te rñſurus erit. Et ille. Concitus redibo ⁊ tuaꝫ ſupbiam hũiliabo. Cum ergo papa ad ſecreta ſue nature iuiſſet diſſẽteria periꝫt ⁊ oĩa inteſtina ibidem ꝓijciẽs miſerabiliter vitam finiuit. Interea videns hilarius ꝙ nullus ſibi aſſurgeret patienter ferens in terram ſe poſuit dicens. Domini eſt terra. Statimq; nutu dei terra quam inſederat ſurſum ſe extulit: et vſq; ad equalitatẽ alioꝝ epiſcopoꝝ ſe leuauit. Cum igit papa miſerabiliter nunciaretur defunctus. aſſurgens hilarius omẽs epiſcopos in fide catholica cõfirmauit: et cõfirmatos ad ꝓpria remiſit. Hoc aũt miraculũ de morte leonis pape dubitationem habet. tum quia hiſtoria eccleſiaſtica vel tripartita nichil de hoc loquitur. tum quia aliquẽ papã talis nominis tunc fuiſſe: cronica nõ teſtatur: tum quia hieronimus dicit ꝙ ſancta romana eccl'ia ſemp immaculata ꝑmanſit. ⁊ in futuro ꝑmanebit ſine vlla hereticoꝝ inſultatiõe. Poſſet tamẽ dici ꝙ tũc erat aliquis papa ſic vocatus non quidẽ canonice electus: ſed tirannice intruſus. Vel forte liberius papa qui cõſtantino heretico fauebat alio noĩe dict' eſt leo. ¶ Tandẽ multis miraculis ꝑpetratis. cum beatus hilarius infirmatus obitũ ſuũ imminere cognoſceret: leonciũ preſbiterũ quem maxime diligebat ad ſe vocauit. et nocte imminente vt foras exeat admonuit. et ſi quid audiret vt renũciet imperauit. Ille iuſſa cõplens voces adhuc ciuitatis tumultuãtis ſe audiſſe reuertẽs expoſuit. et cũ circa eũ vigilaret finẽ eius expectans: media nocte iterũ iubet exire: et quid audiret iacenti referret. Qui cum ſe nichil audiſſe renunciaſſet: mox nimia claritas quam etiam predictus p̄ſbiter ſufferre nõ poterat ad eum intrauit. et ſic paulatim recedẽte lumine ad dñm migrauit. Floruit autem circa annum domini. cccxl. ſub cõſtantino. Feſtũ huius ſancti eſt in octaua epyphanie. Cum duo mercatores maſſam cere cõmuniter haberent et vnus altero renitente eam ad altare ſancti hilarij obtuliſſet. ſtatim per mediuꝫ diuiſa pars vna ſibi remanſit. reliqua renitenti deuenit.

De ſancto Machario. xviii A

Macharius dicit a macha qd̃ eſt ingeniũ et ares virtus. Vel dicitur a macha qd̃ eſt ꝑcuſſio ⁊ rio magiſter. Fuit eñ ingenioſus cõtra demonis fallaciã: virtuoſus quantũ ad vitã ꝑcuſſis in domatiõe corporis: magiſter in regimine p̄latonis. Vel macharius id eſt beatus. B

Macharius abbas deſcẽdit ꝑ vaſtitateꝫ deſerti: et intrauit dormire ĩ monumẽto vbi ſepulta erant corpora paganoꝝ. et extraxit vnũ corpus ſub caput ſuũ tanꝗ̃ plumaciũ. Demones aũt volẽtes eũ terrere: vocabãt quaſi vnã mulierẽ dicẽtes. Surge veni nobiſcũ ad balneũ. Et alter demon ſub ipſo tanꝗ̃ ex mortuo illo dicebat. Peregrinũ quendaꝫ habeo ſuper me nõ poſſum venire. Ille aũt non expauit: ſed tũdebat corpus illud dicẽs. Surge et vade ſi potes. Et audiẽtes demones fugerũt voce magna clamantes. Viciſti nos dñe. Dum aliquando abbas macharius a palude ad cellã ſuam p̄teriret: occurrit ei dyabolus cum falce meſſoria. et volẽs eum cuꝫ falce percutere non potuit. Et dixit ei. Multam violenciã patior a te machari: quia non poſſum p̄ualere aduerſum te. ecce eñ quicquid tu facis et ego facio. Ieiunas tu: et ego penit' nõ comedo. Vigilas tu et ego omnino non dormio. Vnũ eſt ſolũmodo in quo me ſuperas. Et dixit abbas. Qd̃ eſt illud? Cui ille humilitas tua ꝑ quam non preualeo aduerſuꝫ te. ¶ Dum tẽptationes ipm̃ nimiũ moleſtarent. ſurgens et magnũ ſaccũ arene humeris ſuis imponens diebus multis ſic ꝑ deſertũ ibat. Quẽ theoſebius inueniẽs dixit. Abbas cur tm̃ onus portas Et ille. Vexo vexantẽ me. Abbas macharius vidit ſathanam trãſeuntẽ in habitu homĩs. et hab-